

OL/2009/34-S-I

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது
All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

34	S	I
----	---	---

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2009 දෙසැම්බර් கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2009 டிசெம்பர் General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, December 2009	
විද්‍යාව I விஞ்ஞானம் I Science I	පැය එකයි ஒரு மணித்தியாலம் One hour

සැලකිය යුතුයි :

- (i) සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (ii) අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3) හා (4) උත්තරවලින් කිවැරදි හෝ වඩාත් හැදෑරෙන හෝ උත්තරය තෝරන්න.
- (iii) ඔබට සැපයෙන උත්තර පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් උත්තරයෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.
- (iv) එම උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. කොටස්වලට බෙදී නැති මොළොක් සිරුරක් හා කැල්සියම් කාබනේට්වලින් සෑදුණු කටුවක් සහිත ජීවියකුගේ දැකිය හැකි තවත් ලක්ෂණයක් වන්නේ

(1) සන්ධි සහිත පාද තිබීමයි.	(2) ගොඩබිම පමණක් ජීවත්වීමයි.
(3) ශරීරය දෙකෙළවර වූ සකර තිබීමයි.	(4) පේශිමය පාදයක් තිබීමයි.
2. ඇල්ගී, දිලීරවලින් වෙනස්වන්නේ පහත දක්වෙන කුමන ලක්ෂණය මගින් ද?

(1) දේහය තලසාකාර වීම	(2) ප්‍රභාසංස්ලේෂණ හැකියාව
(3) සංවිධානය වූ නෂ්ටි පිහිටීම	(4) ප්‍රජනනය සඳහා බිජුණු නිපදවීම
3. ජලය, සුළඟ හා සතුන් මගින් ව්‍යාප්ත වන බීජ වනුයේ පිළිවෙළින්

(1) කොට්ටම්බා, මුරුංගා හා කපු ය.	(2) ඕලු, ඇපල හා කපු ය.
(3) පොල්, රබර් හා අඹ ය.	(4) වරා, ඕකිඩ් හා තුන්තිරි ය.
4. වද හෙවත් සපත්තු මල් ශාකයේ විද්‍යාත්මක නාමය නිවැරදිව සඳහන් වරණය තෝරන්න.

(1) Hibiscus Rosasinensis	(2) Hibiscus rosasinensis
(3) HIBISCUS ROSASINENSIS	(4) Hibiscus Rosasinensis
5. බහු නෂ්ටික සෛල වර්ගයක් වන්නේ

(1) අපිච්ඡද සෛලයි.	(2) සිනිදු පේශි සෛලයි.
(3) සුදු රුධිරාණු සෛලයි.	(4) කංකාල පේශි සෛලයි.
6. ප්‍රභාසංස්ලේෂණය පිළිබඳව හදාරන ශිෂ්‍යයකුට විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ ඇසුරින් ආදර්ශනය කිරීමට අසීරුවන්නේ ප්‍රභාසංස්ලේෂණය සඳහා අවශ්‍යවන කවර සාධකය ද?

(1) ආලෝකය	(2) ජලය	(3) හරිතප්‍රද	(4) කාබන්ඩයොක්සයිඩ්
-----------	---------	---------------	---------------------
7. ගහනයක වර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රස්ථාරයක් පහත දක්වේ. ගහනයේ ජීවීන් අතර තරගය අවම වශයෙන් පවතින අවධිය වනුයේ

(1) 1 වන අවධියයි.	(2) 2 වන අවධියයි.
(3) 3 වන අවධියයි.	(4) 4 වන අවධියයි.

ජීවීන් සංඛ්‍යාව

කාලය
8. දෘෂ්ටි ආබාධ සම්බන්ධ පහත දක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

(1) ඇත ඇති වස්තු පැහැදිලිව පෙනෙන නමුත් සමීප වස්තු පැහැදිලිව නොපෙනීම අවිදුර දෘෂ්ටිකන්තවයයි.	(2) දුර දෘෂ්ටිකන්තවය, සුදුසු අවතල කාච සහිත උපදේ මෙන් නිවැරදි කරගත හැකි ය.
(3) පූර්ණ වර්ණ අන්ධතාවෙන් පෙළෙන පුද්ගලයින්ට අවම ඇති සියලු දේ කළ හා සුදු පැහැයෙන් දිස් වේ.	(4) දුර දෘෂ්ටිකන්තවය හා අවිදුර දෘෂ්ටිකන්තවය ප්‍රවේණිගත ආබාධ වේ.
9. මිනිසාගේ ප්‍රධාන නයිට්‍රජනය බහිස්ප්‍රාචී ඵල වන යූරියා සහ යූරික් අම්ලය නිපදවනු ලබන්නේ

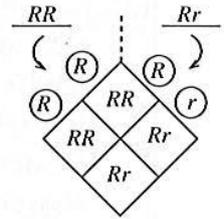
(1) වකුගඩු තුළ ය.	(2) අක්මාව තුළ ය.	(3) අන්ත්‍රාශය තුළ ය.	(4) වෘක්කාණු තුළ ය.
-------------------	-------------------	-----------------------	---------------------
10. ලිංග ප්‍රතිබද්ධ නිලීන ජානයක් නිසා ඇතිවන රෝගී තත්ත්වයකි,

(1) ඇලි බව.	(2) හිමොෆිලියාව.	(3) තැලිසිමියාව.	(4) දැකැති සෛල රක්තහීනතාව.
-------------	------------------	------------------	----------------------------

11. කටුපඳුරු සහිත වනාන්තරයක ජීවත්වන දිග අං සහිත සත්ව කාණ්ඩයක් වේගයෙන් දිව යාමට නොහැකිවීමෙන් විලෝපිතව ගොදුරු වී ක්‍රමයෙන් විනාශ විය. මෙයින් ප්‍රකාශ වන්නේ
- (1) ජීවිත සටනයි. (2) අධි ජනනයයි. (3) උච්චෝත්තතියයි. (4) වරණයයි.

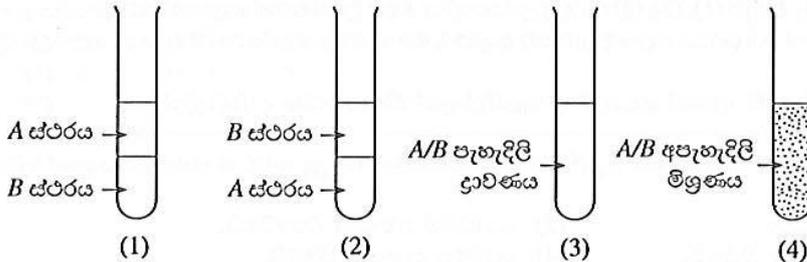
● අංක 12 සහ 13 ප්‍රශ්න පහත සඳහන් විස්තරය මත පදනම් වේ.

සම යුගමක සහ විෂම යුගමක ජීවීන් දෙදෙනකු අතර සිදුකළ මුහුම්කරණයක් මෙහි දක්වේ.
R ප්‍රමුඛ ලක්ෂණය වන අතර r නිලීන ලක්ෂණය වේ.

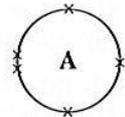

12. F_1 පරම්පරාවේ ජීවීන්ගේ ප්‍රවේණිදර්ශ අනුපාතය කුමක් ද?
- (1) 1:1 (2) 1:2:1
(3) 3:1 (4) සියල්ලෝම එකම ප්‍රවේණිදර්ශය වේ.
13. F_1 පරම්පරාවේ ජීවීන්ගේ රූපානුදර්ශ අනුපාතය කුමක් ද?
- (1) 1:1 (2) 1:2:1
(3) 3:1 (4) සියල්ලෝම එකම රූපානුදර්ශය වේ.

14. සමාන ධ්‍රැවීය ගුණවලින් යුතු එකිනෙක ප්‍රතික්‍රියා නොකරන A හා B ද්‍රව දෙකකින් සමාන පරිමා ගෙන පරීක්ෂණ තළයකට දමන ලදී. තළය තුළ A හා B පැවතීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇති ආකාරය කුමක් විය යුතු ද?

15. A නමැති මූලද්‍රව්‍යයේ පරමාණුවක බාහිරතම කවචයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන සැකැස්ම රූපසටහනින් නිරූපණය කෙරේ. A මූලද්‍රව්‍යය පිළිබඳව වඩාත්ම නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

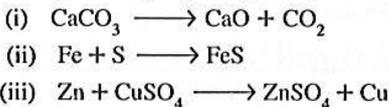

- (1) A, ආවර්තිතා වගුවේ දෙවන ආවර්තයට අයත් මූලද්‍රව්‍යයකි.
(2) A, ආවර්තිතා වගුවේ V වන කාණ්ඩයට අයත් මූලද්‍රව්‍යයකි.
(3) A, පරමාණු යුගලක්, ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල් තුනක් හවුලේ තබා ගනිමින් A_2 අණු සාදයි.
(4) හයිඩ්‍රජන් සමඟ A සංයෝජනය වී AH_5 අණුක සූත්‍රය සහිත සංයෝගයක් සාදයි.

16. ජලය 9 g ක අන්තර්ගත ජල අණු සංඛ්‍යාව නිවැරදිව ප්‍රකාශිත වරණය තෝරන්න.
(H = 1, O = 16, ඇවගාඩ්රෝ නියතය = $6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$)

- (1) $\frac{6.022 \times 10^{23}}{9 \times 18}$ (2) $\frac{18}{9} \times 6.022 \times 10^{23}$ (3) $\frac{9}{18} \times 6.022 \times 10^{23}$ (4) $9 \times 18 \times 6.022 \times 10^{23}$

17. පහත දක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා තුන සලකන්න.

ඉහත (i), (ii) හා (iii) ප්‍රතික්‍රියා පිළිවෙලින් නිදසුන් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කවර ප්‍රතික්‍රියා වර්ග සඳහා ද?

- (1) සංයෝජන, විභේදන හා ඒක ප්‍රතිස්ථාපන (2) විභේදන, සංයෝජන හා ද්විත්ව ප්‍රතිස්ථාපන
(3) විභේදන, ඒක ප්‍රතිස්ථාපන හා සංයෝජන (4) විභේදන, සංයෝජන හා ඒක ප්‍රතිස්ථාපන
18. CaCO_3 හා HCl අම්ලය අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාව කෙරෙහි HCl අම්ල සාන්ද්‍රණයේ බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා උචිත කොච්ච මිනුම කුමක් ද?

- (1) ඒකක කාලයකදී පිටකෙරෙන CO_2 පරිමාව (2) CO_2 ඒකක පරිමාවක් පිටකිරීමට ගතවන කාලය
(3) CO_2 පිටකිරීම ඇරඹීමට ගතවන කාලය (4) CO_2 පිටකිරීම අවසන් වීමට ගතවන කාලය

19. සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ් ද්‍රාවණයක සංයුතිය 58.5 g dm^{-3} කි. එම ද්‍රාවණයේ සංයුතිය වෙනත් ආකාරයකට නිවැරදි ව ප්‍රකාශිත වරණය කුමක් ද? (Na = 23, Cl = 35.5)

- (1) 58.5 mol dm^{-3} (2) 5.85 mol dm^{-3} (3) 1 mol dm^{-3} (4) 0.1 mol dm^{-3}

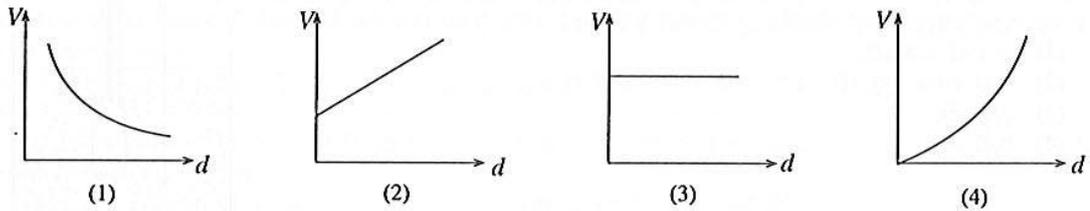
20. එක්තරා මූලද්‍රව්‍ය සමූහයකට පොදු වූ ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දක්වේ.

- කාමර උෂ්ණත්වයේදී ඝන අවස්ථාවේ පවතී.
- තාපය හොඳින් සන්නයනය කරයි.
- භාස්මික ඔක්සයිඩ් සාදයි.

එම මූලද්‍රව්‍ය සමූහය

- (1) ලෝහ වේ. (2) අලෝහ වේ. (3) ලෝහාලෝහ වේ. (4) උච්ච වායු වේ.

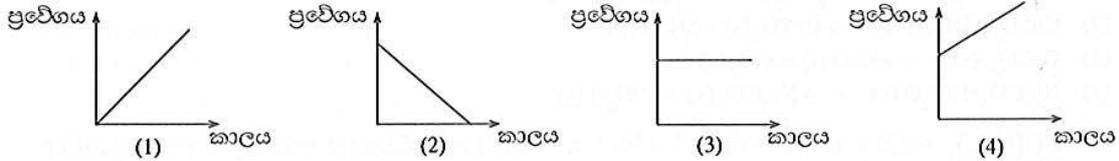
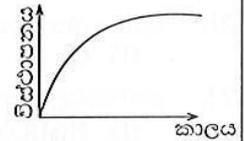
21. රබර් වල්කනයිස් කිරීමටත්, දීලීර් නාශකයක් ලෙසටත් යොදා ගැනෙන මූලද්‍රව්‍යයකි,
 (1) C (2) N (3) Na (4) S
22. රත්කිරීමේදී වරණ විපර්යාසයක් පෙන්වුම් කරනුයේ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රතික්‍රියාවේ දී ද?
 (1) $2\text{NaHCO}_3(\text{s}) \longrightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3(\text{s}) + \text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g})$
 (2) $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}(\text{s}) \longrightarrow \text{CuSO}_4(\text{s}) + 5\text{H}_2\text{O}(\text{g})$
 (3) $\text{CaCO}_3(\text{s}) \longrightarrow \text{CaO}(\text{s}) + \text{CO}_2(\text{g})$
 (4) $\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}(\text{s}) \longrightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3(\text{s}) + 10\text{H}_2\text{O}(\text{g})$
23. යූරියා $\text{CO}(\text{NH}_2)_2$ අණුවක අඩංගු කාබන්, ඔක්සිජන්, නයිට්‍රජන් හා හයිඩ්‍රජන් පරමාණු සංඛ්‍යා පිළිවෙළින්
 (1) 1, 1, 1 හා 2 වේ. (2) 2, 2, 2 හා 4 වේ. (3) 1, 1, 2 හා 4 වේ. (4) 1, 1, 2 හා 2 වේ.
24. ශ්‍රී ලංකාවේ මහා පරිමාණයෙන් සහතික කෙල් නිස්සාරණයට යොදාගැනෙන අමුද්‍රව්‍ය වනුයේ
 (1) කුරුඳු හා පැහිරි ය. (2) කරදමුංගු හා සාදික්කා ය.
 (3) සේර හා පයින්ස් ය. (4) කරාලු හා රෝස ය.
25. විශාල ස්කන්ධයකට ගැටගසන ලද වාහය පිරවූ බැඳුනයක් ජලාශයක ගිල්වන ලදී. බැඳුනය ජල පෘෂ්ඨයේ සිට පිරස්ට පහළට ගමන්කළ දුර (d) සමඟ බැඳුනයේ පරිමාව (V) විචලනය වූ අන්දම නිවැරදිව දැක්වෙනුයේ කුමන ප්‍රස්ථාරයෙන් ද?

- (1) (2) (3) (4)
26. ඡායා පිටපත් යන්ත්‍රය නිපදවා ඇත්තේ පහත දැක්වෙන කුමන මූලධර්මය යොදා ගැනීමෙන් ද?
 (1) විද්‍යුත් විච්ඡේදන ය. (2) තාප සංක්‍රමණ ය.
 (3) ස්ඵිති විද්‍යුත් ආරෝපණ ය. (4) විද්‍යුත් ගතික ය.
27. ආලෝක කිරණවල පූර්ණ අභ්‍යන්තර පරාවර්තනය සිදුවීමට නම්
 A - ආලෝක කිරණ ගහනතර මාධ්‍යයක සිට විරලතර මාධ්‍යයකට ඇතුළු විය යුතුය.
 B - ගහනතර මාධ්‍යයේදී පහත කෝණය අවධි කෝණයට වඩා විශාල විය යුතුය.
 C - ආලෝක කිරණ විරලතර මාධ්‍යයක සිට ගහනතර මාධ්‍යයකට ඇතුළු විය යුතුය.
 D - විරලතර මාධ්‍යයේදී පහත කෝණය අවධි කෝණයට වඩා විශාල විය යුතුය.
 මින් සත්‍ය වන්නේ
 (1) A හා B පමණි. (2) A හා C පමණි. (3) C හා D පමණි. (4) සියල්ලම ය.
28. ඕනෑම යන්ත්‍රයක යාන්ත්‍ර වාසිය වැඩිකර ගැනීමට කළ යුතු වන්නේ කුමක් ද?
 (1) භාරය කුමක් වුවත් ආයාස බාහුවේ දිග වැඩිකර ගැනීමයි.
 (2) භාර බාහුව ආයාස බාහුවට වඩා දිගින් වැඩිකර ගැනීමයි.
 (3) භාරයට සාපේක්ෂව ආයාසය කුඩා කිරීමයි.
 (4) යන්ත්‍ර වර්ගය නොදන්නා නිසා කිසිවක් ප්‍රකාශ කළ නොහැකිය.
29. රැහැන් සහිත හා රැහැන් රහිත තොරතුරු සම්ප්‍රේෂණයේදී බහු සම්ප්‍රේෂණ ක්‍රමය භාවිත කරනු ලැබේ. බහු සම්ප්‍රේෂණ ක්‍රමය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ
 (1) එක් වැනලයක් ඔස්සේ එක් වරකට සංඥා විශාල ප්‍රමාණයක් ගමන් කරවීමයි.
 (2) සංඥා විශාල ප්‍රමාණයක් ගමන් කරවීමට වැනල කිහිපයක් යොදා ගැනීමයි.
 (3) එක් වැනලයක් ඔස්සේ සංඥාවක් සම්ප්‍රේෂණ කුලුණු කිහිපයකට ලබා දීමයි.
 (4) එක් වැනලයක් ඔස්සේ විවිධ සංඥා වෙනස් අවස්ථාවල දී ගමන් කරවීමයි.
30. ආලෝකයේ වමන් රීතිය යොදාගත හැකි වන්නේ
 (1) වූම්බක ක්ෂේත්‍රයක් තුළ තැබූ සන්නායකයක් වලනය කරන විට ප්‍රේරණය වන ධාරාවේ දිශාව සොයා ගැනීමට ය.
 (2) ධාරාවක් ගෙනයන සන්නායකයක් වූම්බක ක්ෂේත්‍රයක තැබූ විට එය වලනය වන දිශාව සොයා ගැනීමට ය.
 (3) ධාරාවක් ගෙන යන සන්නායකයක් අවට වූම්බක ක්ෂේත්‍රයේ දිශාව සොයා ගැනීමට ය.
 (4) ධාරාවක් ගෙන යන සන්නායකයක් වලනය වන දිශාව සොයා ගැනීමට ය.
31. ගෘහ විද්‍යුත් පරිපථයක භාවිතවන විද්‍යුත් උපාංග කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් කර ඇති පහත ප්‍රකාශ සලකා බලන්න.
 A - සේවා විලාසකය මගින්, නිවසට සැපයෙන විදුලිය අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී විසන්ධි කළ හැකිය.
 B - පැන්වුම් දඟරය යොදන්නේ සේවා විලාසකයට පෙර ස්ථානයක ය.
 C - විලාසක පෙට්ටිය මගින් නිවසේ කොටස්වලට විදුලිය බෙදාහැරීම සිදුකෙරේ.
 D - නිවසට සැපයෙන විදුලිය, විදුලි මනුෂ්‍ය මගින් පාලනය කෙරෙයි.
 ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය වන්නේ
 (1) A, B හා C පමණි. (2) A හා C පමණි. (3) A හා D පමණි. (4) B හා D පමණි.

32. සිසුන් කණ්ඩායමක් විසින් ව්‍යෝලියක වලිනය සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද විද්‍යාගාර පරීක්ෂණයකදී රැස්කරගත් දත්ත ඇසුරෙන් අදින ලද විස්ථාපන - කාල ප්‍රස්ථාරයක් රූපයේ දක්වේ.

මෙම ව්‍යෝලියේ වලිනයට වඩාත්ම ගැලපෙන ප්‍රවේග - කාල ප්‍රස්ථාරය විය හැක්කේ කුමක් ද?

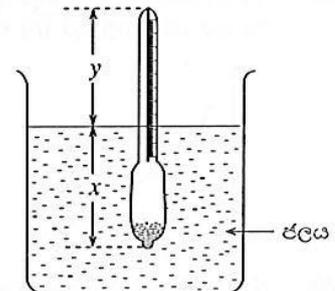

33. සුමට නිරස් මේසයක් මත ස්කන්ධය m වන වස්තුවක් තබා F නිරස් බලයක් යෙදීමෙන් වස්තුව වලනය කරනු ලැබේ. වස්තුවේ ස්කන්ධය දෙගුණයක් කර එම F නිරස් බලයම යොදා වස්තුව වලනය කරන්නේ නම් වස්තුව වලනය විය හැකි නව ත්වරණය

- (1) මුල් අවස්ථාවේ ත්වරණයෙන් අඩකි.
- (2) මුල් අවස්ථාවේ ත්වරණය මෙන් දෙගුණයකි.
- (3) මුල් අවස්ථාවේ ත්වරණයට සමානය.
- (4) මුල් අවස්ථාවේ ත්වරණයෙන් හතරෙන් පංගුවකි.

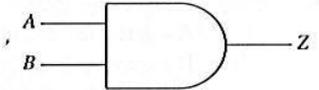
34. රූපයේ දක්වා ඇත්තේ ද්‍රවමානයක් ජල බඳුනක ගිල්වා ඇති අවස්ථාවකි. ද්‍රවමානයේ ජලයෙහි ගිලී ඇති කොටසේ දිග x වන අතර ජල මට්ටමෙන් ඉහළ ඇති කොටසේ දිග y වේ. ජලය වෙනුවට හමිතෙල් යෙදුවේ නම් y හි අගය

- (1) වෙනස් නොවේ.
- (2) x ට වඩා අඩු වේ.
- (3) අඩු වේ.
- (4) වැඩි වේ.

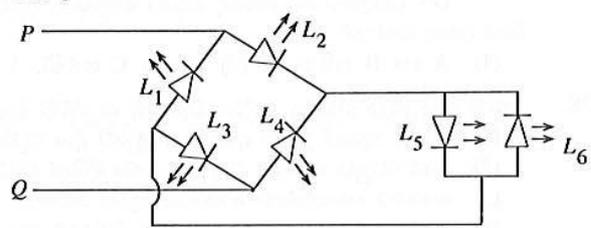
35. පහත දක්වා ඇත්තේ තාර්කික ද්වාරයක රූපසටහනකි. A හා B යනු ප්‍රදාන වන අතර Z යනු ප්‍රතිදානය වේ. ඉහළ වෝල්ටීයතා සංඥා මට්ටම '1' ද පහළ වෝල්ටීයතා සංඥා මට්ටම '0' ද ලෙස සලකා ප්‍රතිදානය '1' ලැබීමට ප්‍රදාන සංඥාවලට තිබිය හැකි අගයයන් පහත දක්වන වරණවලින් තෝරන්න.

- (1) $A = 1, B = 0$
- (2) $A = 0, B = 1$
- (3) $A = 0, B = 0$
- (4) $A = 1, B = 1$

• අංක 36 හා 37 ප්‍රශ්නවලට පහත රූපසටහන ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

ශිෂ්‍යයකු විසින් සකස්කරන ලද සෘජුකාරක ආදර්ශන පරිපථයක් රූපයේ දක්වේ. L_1, L_2, L_3, L_4, L_5 හා L_6 යනු සර්වසම LED හයකි.

36. 6 V සරල ධාරා සැපයුමක ධන අග්‍රය P ට ද සෘණ අග්‍රය Q ට ද සම්බන්ධ කළ විට කුමන LED දල්වේ ද?

- (1) L_2, L_6, L_3
- (2) L_2, L_5, L_3
- (3) L_2, L_6, L_4
- (4) L_1, L_4, L_5

37. P හා Q අතර 6 V, 50 Hz ප්‍රත්‍යාවර්ත ධාරා සැපයුමක් සම්බන්ධ කළ විට පහත සඳහන් කුමන නිරීක්ෂණය දක්නට ලැබේ ද?

- (1) ඉහත LED සියල්ලම දල්වේ.
- (2) L_2, L_3, L_5 හි L_1, L_4, L_5 හි මාරුවෙන් මාරුවට දල්වේ.
- (3) L_1, L_2, L_3, L_4, L_5 දිගටම දල්වී පවතී.
- (4) L_1, L_2, L_3, L_4 පමණක් දල්වේ.

38. පහත සඳහන් ලක්ෂණ සියල්ල ම සහිත රසායනික ද්‍රව්‍ය කාණ්ඩය විය හැක්කේ කුමක් ද?

- ඉතා දිගු කාලයක් පරිසරයේ නොනැසී පැවතීම.
 - ඉතා පුළුල් ප්‍රදේශයක් පුරා පැතිරීම.
 - විෂදායී වීම.
 - ආහාර දාම ඔස්සේ පැමිණී ජීවී දේහ තුළ එක්රැස් වීම.
- (1) ක්ෂාලක
 - (2) විෂබීජ නාශක
 - (3) පළිබෝධනාශක
 - (4) පරිරක්ෂක

39. ශ්‍රී ලංකාවේ බෙංගු මදුරුවන් මර්දනය කිරීම සඳහා බැක්ටීරියා විශේෂයක් භාවිත කිරීම පිළිබඳ ව පසුගිය දිනවල සෞඛ්‍ය බලධාරීන්ගේ අවධානය යොමු වී තිබුණි. මෙම මර්දන ක්‍රමය නිදහස් වනුයේ

- (1) රසායනික පාලනයටයි.
- (2) ජෛව පාලනයටයි.
- (3) භෞතික පාලනයටයි.
- (4) සමූල ඝාතනයටයි.

40. මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ස්වාභාවික පරිසරයේ කුලීනතාව ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වීමෙහි අහිතකර ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වායුගෝලීය ඕසෝන් ස්ථරය සිදුරුවීම දක්විය හැකිය. මෙමගින් මිනිසා සෘජුව අත්විදින අහිතකර ප්‍රතිඵලයක් වනුයේ

- (1) පෘථිවි ගෝලය උණුසුම් වීමයි.
- (2) මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළ යාමයි.
- (3) ශ්වසන රෝගවලට ගොදුරු වීමයි.
- (4) වර්ෂ පිළිකාවලට ගොදුරු වීමයි.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka
34 | S | II
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2009 දෙසැම්බර්
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2009 டி.செம்பர்
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, December 2009

විද්‍යාව	II	පැය තුනයි
விஞ்ஞானம்	II	மூன்று மணித்தியாலங்கள்
Science	II	Three hours

- * පැයදීලි අත් අකුරෙන් පිළිතුරු ලියන්න.
- * A කොටසේ ප්‍රශ්න හතරට ම දී ඇති ඉඩ ප්‍රමාණය තුළ පිළිතුරු සපයන්න.
- * B කොටසේ ජීව විද්‍යාව, රසායන විද්‍යාව හා භෞතික විද්‍යාව කොටස්වලින් එක් ප්‍රශ්නය බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පිළිතුරු සපයා ඇවිත්ම A කොටස හා B කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය එකට අමුණා භාරදෙන්න.

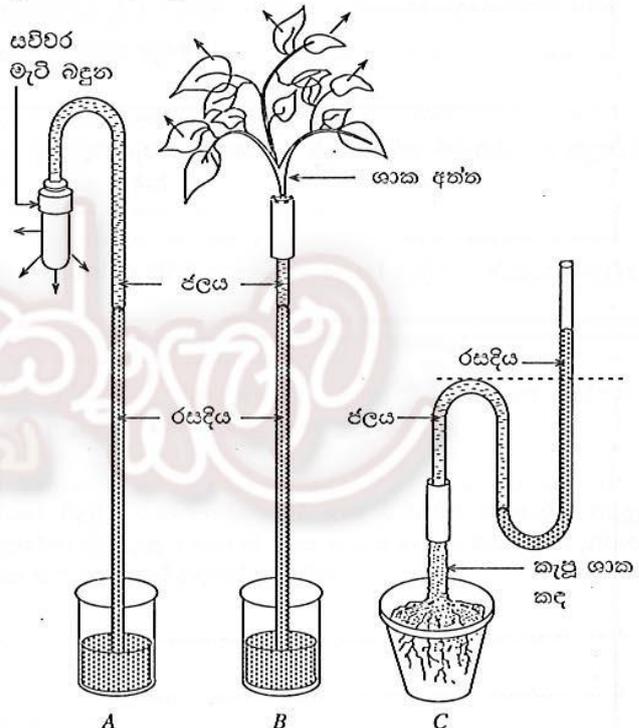
විභාග අංකය

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

1. ශාකයක කඳ මස්සේ ඉහළට ජලය පරිවහනය කිරීම සඳහා උපකාරිවන, ඇදීමේ බලයක් ඉහළින් යෙදෙන බව ආදර්ශනය කිරීම පිණිස A හා B ඇටවුම් ද, තල්ලු කිරීමේ බලයක් පහළින් යෙදෙන බව ආදර්ශනය කිරීමට C ඇටවුම ද සකස් කර ඇත. ආරම්භයේ දී,
 - A ඇටවුමේ සවිවර මැටි බඳුන හා නළය සම්පූර්ණයෙන් ම ජලයෙන් පුරවා නළයේ පහළ කෙළවර රසදිය බඳුන තුළ ගිල්වන ලදී. සවිවර මැටි බඳුන මස්සේ ජලය වාෂ්පීභවනය වීමේ දී බිකරයේ ඇති රසදිය සිරස් නළය මස්සේ ඉහළට ඇදී යනු නිරීක්ෂණය කරන ලදී.
 - B ඇටවුමේ නළය සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයෙන් පුරවා එහි ඉහළ කෙළවරට වායුරෝධක වන සේ ශාක අත්කක් සවිකර පහළ කෙළවර රසදිය බඳුනේ ගිල්වන ලදී. එහි දී ද බිකරයේ වූ රසදිය, නළය මස්සේ ඉහළට ඇදී යනු නිරීක්ෂණය කරන ලදී.
 - C ඇටවුමට සම්බන්ධ නළයේ, රූපයෙහි කඩඉරවලින් දක්වා ඇති මට්ටමට පහළින් වූ කොටස සම්පූර්ණයෙන් ම රසදියෙන් පුරවන ලදී. අනතුරු ව බඳුනක සිටුවන ලද ශාකයක කඳ කපා, රූපයේ දක්වන පරිදි එය රසදිය පිරවූ නළයේ පහළ කෙළවරට වායුරෝධක වන සේ සවි කරන ලදී. ශාක කඳෙන් ජලය නිකුත් වත් ම, විවෘත කෙළවර සහිත බාහුව මස්සේ රසදිය කඳ ඉහළට ගමන් කරනු නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ශී කාලයකට පසුව එම ඇටවුම් තුන දිස්වන ආකාරය රූපසටහන්වලින් දක්වේ.

- (i) A ඇටවුමෙන් ආදර්ශනය කෙරෙනුයේ ශාකයක සිදුවන කුමන ක්‍රියාවලියද?
.....
- (ii) A ඇටවුමෙහි රසදිය කඳ ඉහළට ගමන් කරන විට දී පරිසර උෂ්ණත්වයට සාපේක්ෂව මැටි බඳුනේ උෂ්ණත්වය අඩු වේද? වැඩි වේද? නැතහොත් නියතව පවතී ද?
.....
- (iii) ශාක කඳ ජලය ඉහළට පරිවහනය කෙරෙන, A ඇටවුමේ සිරස් නළයට අනුරූප වන ව්‍යුහ කුමන නමකින් හැඳින්වේ ද?
.....
- (iv) B ඇටවුමෙහි රසදිය කඳ 1 m ක් ඉහළට නැගී ඇත. එම අවස්ථාවේ දී, ශාක අත්ක මගින් රසදිය කඳ ඉහළට ඇදීම සඳහා යොදනු ලබන බලය කොපමණ දැයි ගණනය කර දක්වන්න. (රසදිය ඝනත්වය = $13\ 600\ \text{kg m}^{-3}$, නළයේ හරස්කඩ වර්ගඵලය = $0.0001\ \text{m}^2$, ගුරුත්වජ ත්වරණය = $10\ \text{m s}^{-2}$)
.....

(v) B ඇටවුමේ ඇති නළය තුළ වූ 1 m උස රසදිය කඳ ඔසවා තැබීමට ප්‍රමාණවත් බලයක් ශාක අත්ත මගින් යොදා ඇත. එම බලයම යොදා ඉහළට ගෙන යා හැකි ජල කඳේ උස කොපමණ ද?
(රසදියේ ඝනත්වය ජලයේ ඝනත්වය මෙන් 13.6 ක් පමණ වන බව සලකන්න.)

(vi) රසදිය භාවිතය පරිසර දූෂණයට හේතු විය හැකි බැවින් පරික්ෂණයේ දී රසදිය වෙනුවට ජලය භාවිත කිරීම සුදුසු යැයි ශිෂ්‍යයෙකු යෝජනා කරයි. ජලය යොදා ගැනීමේ දී මතු විය හැකි ප්‍රායෝගික ගැටලුව කුමක් ද?

(vii) සිසු කණ්ඩායමක් සර්වසම B ඇටවුම් තුනක් එකිනෙකට වෙනස් පරිසරවල තබා ලබාගත් තොරතුරු වගුවේ දක් වේ.

පරිසරය	රසදිය කඳේ උස
විද්‍යාගාරය තුළ	h_1
හිරුඑළිය යැපුවම ලැබෙන සුළං සහිත ස්ථානයක්	h_2
සුළං සහිත ගස් යොවනක්	h_3

h_1, h_2 හා h_3 වැඩිවන පිළිවෙලට ලියා දක්වන්න.

(viii) ප්‍රමාණයෙන් සමාන වඳ අත්තක් හා අරලිය අත්තක් B ඇටවුමට වෙන වෙනම සවිකර සමාන පරිසර තත්ව යටතේ තබා යම් නියත කාලයකට පසු ව රසදිය කඳේ උස මනින ලදී. වැඩිම උසකට රසදිය කඳ ගමන් කරනු ඇත්තේ කුමන ශාක අත්ත සවිකරනු ලැබූ විට ද?

(ix) C ඇටවුමේ දක්වෙන පරිදි රසදිය කඳ ඔසවා තැබීමට අවශ්‍ය බලය ඇති කරනු ලබන්නේ ශාකයේ කුමන ක්‍රියාවලිය මගින් ද?

(x) C ඇටවුමේ විවෘත බාහුවේ නිරස් කඩ ඉරෙන් දක්වා ඇති මට්ටමේ පීඩනය (P) සඳහා ප්‍රකාශනයක් පහත සංකේත ඇසුරෙන් ලියා දක්වන්න.

වායුගෝලීය පීඩනය = π
 කඩ ඉරෙහි මට්ටමට ඉහළින් තිබෙන රසදිය කඳේ බර = w
 නළයේ හරස්කඩ වර්ගඵලය = A

$P = \dots + \dots$

(xi) C ඇටවුමේ විවෘත බාහුවේ රසදිය මට්ටමට ඉහළින් හිස්ව ඇති කොටස සම්පූර්ණයෙන් ම ජලයෙන් පුරවා වායු රෝධක වන සේ ශාක අත්තක් සවි කරනු ලැබේ. එවිට ශාක අත්ත සවි කළ නළයේ රසදිය මට්ටම කෙබඳු වෙනසකට ලක්වේ ද?

(xii) ශාක අත්තෙන් ඉවත්වන ජලවාෂ්ප එකතු කර ලබා ගත් ජල සාම්පලයක් හා C ඇටවුමේ නළයේ පහළ කෙළවරේ රැස්ව තිබෙන ජල සාම්පලයක් වන වෙනම ඔරලෝසු තැටිවල තබා වාෂ්පීකරණය කරනු ලැබේ. මෙහි දී අපේක්ෂිත නිරීක්ෂණය කුමක් ද?

2. ඒක සෛලික ජීවියකුට තම පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය සියලුම ජීවක්‍රියා තනිව ඉටුකරගත හැකිය. බහු සෛලීය ජීවීන්ට ද තම ජීවක්‍රියා සියල්ල තනිව ඉටුකරගත හැකිමුත් ඔවුන්ගේ දේහයෙන් වෙන්කරගන්නා තනි සෛලයකට ඒක සෛලික ජීවියකු මෙන් ක්‍රියාකළ නොහැකිය. මෙසේ වන්නේ බහු සෛලීය ජීවියකු අනුපිළිවෙළින් සෛල, පටක, අවයව, පද්ධති, ජීවියා යන සංවිධාන මට්ටම් අනුව ගොඩනැගී ඇති බැවිනි.

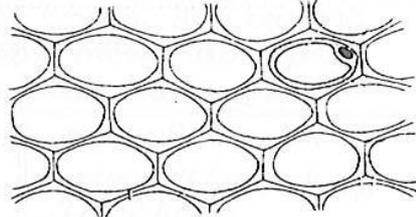
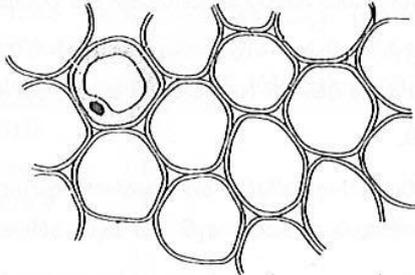
(i) (අ) සෛලය යන සංවිධාන මට්ටමට අයත් වන ප්‍රෝටොසෝවා ජීවියකු නම් කරන්න.

(ආ) ඔබ සඳහන් කළ ප්‍රොටොසෝවා ජීවියාගේ සංවරණ ඉන්ද්‍රියිකාව නම් කරන්න.

(ඉ) සියලුම ජීවීන් සම්බන්ධයෙන් සෛලය සැලකිය හැක්කේ කුමන ආකාර ඒකකයක් ලෙස ද?

(ii) (අ) නිශ්චිත වූ දේහ ක්‍රියා ඉටුකිරීමට එකම වර්ගයේ සෛල සමූහනය වී හැඩගැසුණු, ජීවයේ සංවිධාන මට්ටම කුමක් ද?

(ආ) ඉහත (ii) (අ) හි සඳහන් සංවිධානය පෙන්වුම් කරන ශාකයකින් ලබාගත් නිදර්ශක දෙකක අන්වීක්ෂීය රූප සටහන් පහත දක්වා ඇත. ඒවා නම් කරන්න.

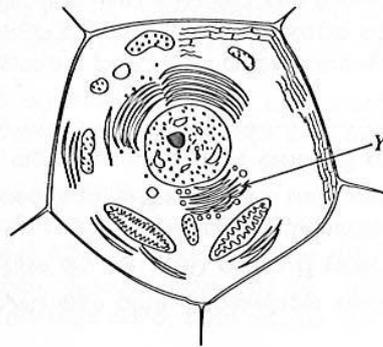
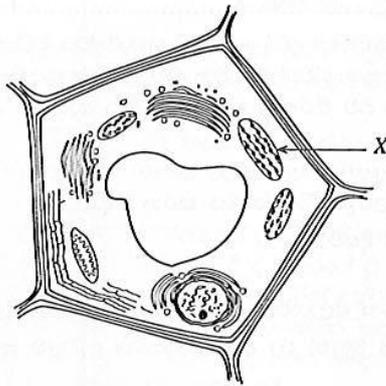

(A)

(B)

(iii) 1 රූපය හා 2 රූපය මගින් දක්වන්නේ ශාක සෛලයක සහ සත්ත්ව සෛලයක ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂීය චක්‍රවල රූපසටහන් ය.

(අ) ඒවා හඳුනාගෙන දී ඇති නිත් ඉරි මත ලියා දක්වන්න.

1 රූපය

2 රූපය

(ආ) ඉහත රූප සටහන්වලින් දක්වන පරිදි ශාක සෛලයක ඇති, සත්ත්ව සෛලයක නොමැති ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. 2.

(ඈ) X හා Y අක්ෂරවලින් දක්වා ඇති කොටස් මගින් සෛලය තුළ ඉටුකෙරෙන කෘත්‍යය බැගින් සඳහන් කරන්න.

X වල කෘත්‍යය

Y වල කෘත්‍යය

(iv) (අ) සෛල විභාජනයේ දී න්‍යෂ්ටිය විභාජනය වන ක්‍රම දෙකක් ඇත. ඉන් එක් ක්‍රමයක් සඳහන් කරන්න.

.....

(ආ) මබ ඉහත (iv) (අ) හි සඳහන් කළ විභාජන ක්‍රමයේ දී, මාතෘ සෛල න්‍යෂ්ටියේ තිබෙන වර්ණදේහවලින්

ද්‍රව්‍යය සෛලයට හිමිවන වර්ණදේහ සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?

(ඈ) න්‍යෂ්ටිය තුළ වර්ණදේහ ඇත්තේ යුගල වශයෙනි. ඒවා සමජාත වර්ණදේහ යුගල් ලෙස හැඳින්වේ. සමජාත වර්ණදේහ යුගලක් යනු කුමක් ද?

.....

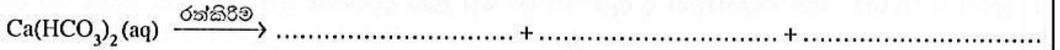
284166

3. (i) (අ) සුදුසු වචන යොදා පහත ඡේදයේ හිස්තැන් පුරවන්න.

පෘථිවි කබොලෙහි ජීවිතට අහිමයින් ම වැදගත් කොටස පසයි. ජීරණය වීමෙන් පස නිර්මාණය වේ. විවිධ ස්ථානවල පසෙහි බොරලු හා දල වැලි, පිඤ්චි වැලි, හා මැටි අංශු අන්තර්ගත ප්‍රමාණ විවිධ වේ. පසෙහි එම අංශු සංයුතිය සැලකිල්ලට ගනිමින් මැටි පස, වැලිපස හා පස වශයෙන් ප්‍රධාන ආකාර තුනක් යටතේ පස් වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. පසෙහි අන්තර්ගත සක්‍රීය අකාබනික සංයුතිය ය. ජලයේ අද්‍රාව්‍ය වීම හා ජෛව ක්‍රියාවලි මගින් ඉතා සෙමෙන් ජීරණයට බදුන් වීම යන ලක්ෂණවලින් යුතු පසෙහි අඩංගු කාබනික ද්‍රව්‍ය ලෙස හැඳින්වේ.

(ආ) වගා බිම්වලට යොදන රසායනික පොහොරවල අඩංගු නයිට්‍රේට් හා ෆොස්පේට් අයනවලින් කොටසක් ඒ අවට ජලාශවල එක් රැස් වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජලාශවල ඇති විය හැකි අහිතකර තත්ත්වය කුමන නමකින් හැඳින්වේ ද?

(ඉ) ජලයේ ද්‍රාවණය වී පවතින කැල්සියම් හයිඩ්‍රජන්කාබනේට් ලවණය මගින් තාවකාලික කැසිනත්වය ඇති කරයි. රත්කිරීමේ දී එම ලවණය ජලයෙන් වෙන්වීම දක්වන රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

(ඊ) එක්තරා ජලාශයක ජලය 1 dm³ ක අඩංගු කාබනික ද්‍රව්‍ය ජෛව ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් විශෝජනය කිරීම සඳහා එම පරිමාව තුළ දිය වී පවතින ඔක්සිජන් ප්‍රමාණවත් නොවන බව පර්යේෂණයකින් හෙළි වී ඇත. ඒ අනුව නිගමනය කළ හැක්කේ ජලයේ ගුණාත්මක බව තීරණය කෙරෙන කුමන සාධකය ඉහළ ගොස් ඇති බව ද?

(ii) එක්තරා ප්‍රදේශයක පහත සඳහන් පාරිසරික බලපෑම් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

- * වෘක්ෂලතා ආදිය පිළිස්සුණු ස්වභාවයෙන් දිස්වීම
- * හුණුගල් ආදී පාෂාණ ක්ෂය වීම
- * පසෙහි වූ සමහර ලවණ දිය වීම හේතුවෙන් ජලාශවල බැර ලෝහ අයන සාන්ද්‍රණ ඉහළයෑම

(අ) උක්ත නිරීක්ෂණවලට අනුව මෙම ප්‍රදේශය මුහුණ පා ඇති පාරිසරික ගැටලුව කුමක්දැයි නම් කරන්න.

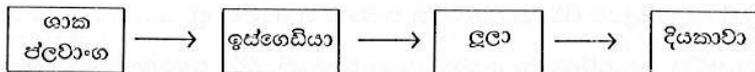
(ආ) මෙම ප්‍රදේශයට ලැබෙන වර්ෂා ජලය සාම්පලයකට ලිට්මස් කඩදැසි යෙදූ විට වෙනසක් පෙන්නුම් කරනුයේ අපේක්ෂා කළ හැක්කේ කුමන වර්ණයේ ලිට්මස් කඩදැසිවල ද?

(ඉ) ප්‍රදේශයේ කර්මාන්තශාලා ආශ්‍රිත ව නිපදවන වායුමය අපද්‍රව්‍ය කැල්සියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් පල්පයක් තුළින් බ්‍රිබ්‍රලනය කිරීමෙන් අනතුරුව වායුගෝලයට මුදාහැරිය යුතු බව පරිසර සංරක්ෂකයෝ පෙන්වා දෙති. එසේ කිරීමෙන් ඉවත් වන දූෂකය කුමක් ද?

(ඊ) මෙම ප්‍රදේශය මුහුණ පා ඇති පාරිසරික ගැටලුව හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ පාෂාණවල සිදුවන වෙනස්වීම්, පාෂාණ ජීරණයේ කුමන ආකාරය සඳහා නිදසුනක් වේද?

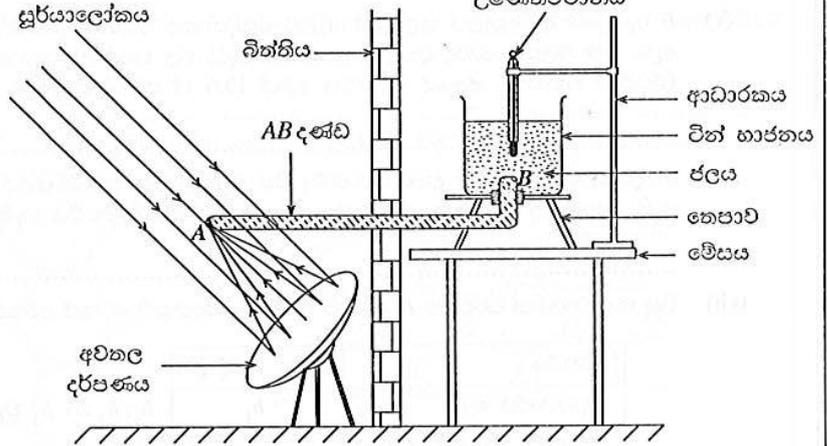
(උ) බැර ලෝහ සඳහා නිදසුනක් සඳහන් කරන්න.

(ඌ) ප්‍රදේශයේ ජලාශ ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මකවන ආහාර දාමයක් පහත දැක්වේ.

බැරලෝහ එක්රැස් වීම හේතුවෙන් ඇතිවන හානිවලට වැඩියෙන් ම ගොදුරු වනුයේ ඉහත ආහාර දාමයේ කුමන සත්ත්වයා ද?.....

4. ශිෂ්‍යයකු විසින් ප්‍රදර්ශනයකට ඉදිරිපත් කළ, සූර්ය තාපය උදව් කරගෙන නිවසක් තුළ ජලය රත්කර ගැනීම සඳහා සකස් කළ ඇටවුමක දළ රූප සටහනක් පහත දක්වේ. (පරිමාණයට නොවේ.) ඔප දමූ තුනී ඇලුමිනියම් තහඩු වක්‍ර රාමුවක ඇතුළත සවිකිරීමෙන් සකස් කළ අවතල දර්පණයක් එහි යොදා ඇත.

(i) AB දණ්ඩ ලෝහවලින් තනා ඇත. ලෝහමය දණ්ඩක් මේ සඳහා යොදා ගනු ලැබුවේ එය සතු කුමන ගුණාංගය නිසාද?

-
- (ii) AB දණ්ඩේ A කෙළවර පිහිටුවා ඇත්තේ දර්පණයේ කුමන ලක්ෂණයේ ද?
- (iii) දර්පණය සූර්යාලෝකයට නිරාවරණය කර තැබීමේ දී උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය ඉහළ යනු දක්නට ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලියේ පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථාවේ දී තාපය සංක්‍රමණය වන ක්‍රමය සඳහන් කරන්න.
 - (a) සූර්යාලෝකය සිට දර්පණය දක්වා
 - (b) දණ්ඩ දිගේ A සිට B දක්වා
 - (c) ජලය තුළින් බඳුනේ පහළ සිට ජල පෘෂ්ඨය දක්වා
 - (d) ජලයේ සිට උෂ්ණත්වමානයේ රසදිය දක්වා
- (iv) ජලයේ උෂ්ණත්වය කෙටි කාලයකින් ඉහළ නොයාම ශිෂ්‍යයාට ගැටලුවක් විය. එහිදී ඔහු විසින් සිදු කළ අත්හදා බැලීම් කිහිපයක් පහත දක්වේ. ඒ එක් එක් අවස්ථාවේදී උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය ඉහළ නැගීමේ ශීඝ්‍රතාව වැඩිවේ ද, අඩුවේ ද, නැතහොත් නොවෙනස්ව පවතී ද යන්න ඉදිරියෙන් සඳහන් කරන්න.
 - (a) AB දණ්ඩ කෙටි කිරීම
 - (b) A කෙළවර හැර, ජල භාජනය දක්වා AB දණ්ඩේ ඉතිරි කොටස වියළි රෙදි පටි ඔතා ආවරණය කිරීම
 - (c) AB දණ්ඩේ A කෙළවරට වඩාත් ආසන්නයෙන් දර්පණය තැබීම
 - (d) දර්පණයේ ඇතුළත පෘෂ්ඨය කළු කිරීම
- (v) AB දණ්ඩ සහිත චින් බඳුන ඉවත්කර දණ්ඩේ A කෙළවර පැවති ස්ථානයෙහි ජලය සහිත එවැනිම චින් බඳුනක් තැබීමෙන් වඩා ඉක්මනින් ජලය රත් වේ. මෙයට හේතුව කුමක් ද?
- (vi) ඉහත (v) අවස්ථාවේ දී උෂ්ණත්වය ඉහළ නැගීම කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහා චින් බඳුනේ බාහිර පෘෂ්ඨයෙහි සිදුකළ හැකි වෙනස්කමක් සඳහන් කරන්න.
- (vii) චින් බඳුනේ තිබූ ජලය 100 g ක උෂ්ණත්වය 2 °C කින් ඉහළ ගියේය. ජලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව 4200 J kg⁻¹ °C⁻¹ ලෙස සලකමින් ජලය රත්වීමට ලබාගත් තාප ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- (viii) සූර්ය තාපය යොදා ගැනීමට වඩා දහකයක් හෝ විදුලිය හෝ භාවිතයෙන් ජලය රත්කිරීම බෙහෙවින් පහසු නොවේදැයි තරඹන්නකු විමසයි. විද්‍යාව ඉගෙනගන්නා ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් සූර්ය තාපය භාවිත කිරීමෙන් ඇතිවන වාසි තරඹන්නාට පහදාදීමට ඔබ ඉදිරිපත් කරන කරුණු දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - (a)
 - (b)

**

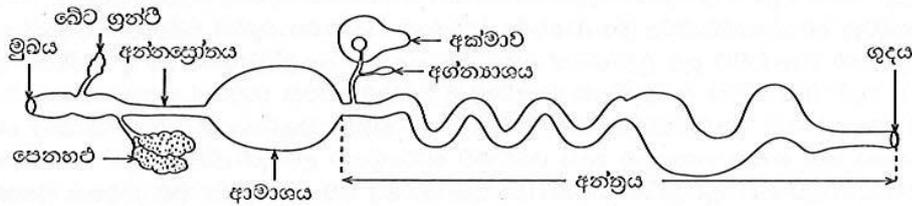
B කොටස - රචනා ප්‍රශ්න

- ජීව විද්‍යාව, රසායන විද්‍යාව හා භෞතික විද්‍යාව කොටස්වලින් එක් ප්‍රශ්නය ඔබගේ තෝරා ගෙන ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු සපයන්න.

ජීව විද්‍යාව

- සමායෝජනය හා සමස්ථිකිය මගින් බාහිර හා අභ්‍යන්තර පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා සත්තු තම දේහ හැඩ ගස්වා ගනිති. අන්තරායයේ සෛලවලින් ප්‍රාචීනවන ඉන්සියුලින් මගින් රුධිරයේ ඉහළ යන ග්ලූකෝස් මට්ටම අඩුකිරීම, තදින් රත් වූ යමක අත ගැටුණු විට වහා අත ඉවතට ඇද ගැනීම මේ සඳහා නිදසුන් වේ.
 - (අ) ඉහත ඡේදයේ සඳහන් සමස්ථිකියට නිදසුනක්වන ක්‍රියාව සඳහන් කරන්න.
 - (ආ) සමායෝජනය විද්‍යුත් හා රසායනික යනුවෙන් ආකාර දෙකකි. විද්‍යුත් සමායෝජනය සහ රසායනික සමායෝජනය අතර වෙනස්කම් දෙකක් ලියන්න.
 - (ඉ) තදින් රත්වූ යමක අත ගැටුණු විට ඇති වන උත්තේජනයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී ආවේග ගමන්කළ පිළිවෙළ ඊතල සටහනක් යොදාගෙන වචනවලින් ලියා දක්වන්න.
- සුමින් ඔහුගේ වයස අනුව උසින් ඉතා අඩු බැවින් වෛද්‍යවරයකු හමුවිය. කුඩා අවධියේ මුහුණදුන් අතකරක් නියා ස්නායු පද්ධතියේ මොළයට අයත් කොටසකට හානි සිදුවීම උස නොයෑමට හේතුව බව වෛද්‍ය මතය විය.
 - (අ) මෙම මතයට අනුව හානි සිදු වී ඇත්තේ මොළයේ කුමන කොටසට ද?
 - (ආ) එම හානිය ඔහුගේ උස නොයෑමට හේතු වූයේ මන්දැයි පහදන්න.
- (අ) ශාක තුළ ද වර්ධනය හා කායික ක්‍රියා සඳහා බලපාන වර්ධක ද්‍රව්‍ය පවතී. මේවා නිපදවන එක් ස්ථානයක් නම් කරන්න.
- (ආ) කෘෂිකර්මාන්තයේ දී කෘත්‍රීමව නිපදවන හෝමෝන විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා යොදාගැනේ. මෙලෙස කෘත්‍රීම හෝමෝන යොදාගන්නා අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (ඉ) කෘත්‍රීමව නිපදවාගන්නා එක් හෝමෝනයක් නම් කරන්න.

- පෘෂ්ඨවංශී සතුන්ගේ ආහාර මාර්ගයේ දළ සැලැස්මක් පහත රූප සටහනේ දක්වේ.

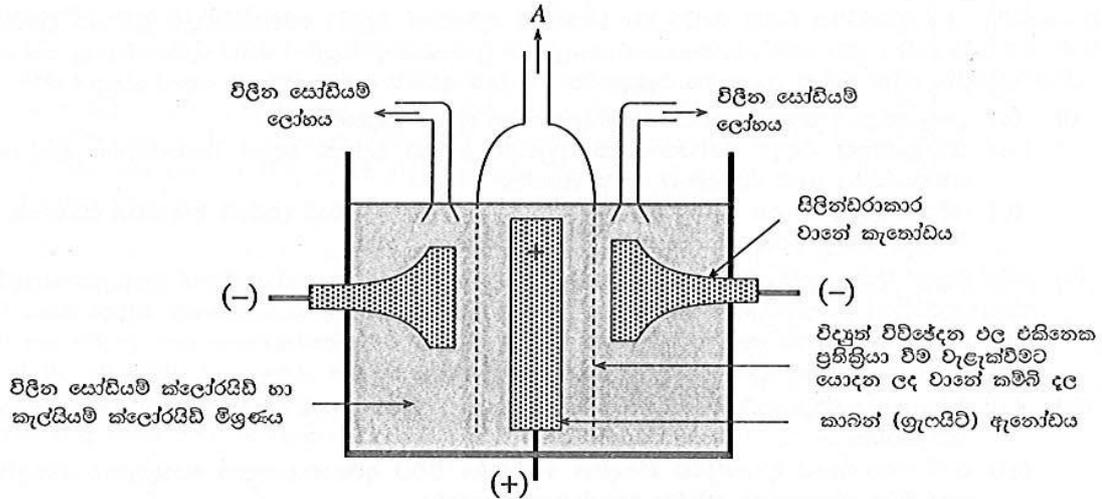

මුඛයෙන් පටන්ගෙන ගුදයෙන් අවසන්වන මෙම නාළාකාර ආහාර මාර්ගයේ එක් එක් කොටස විවිධ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා හැඩගැසී ඇත.

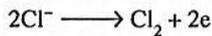
- (අ) ඇතැම් ජීවීන්ගේ මුඛ කුහරය තුළ සිදුවන ආහාර ජීරණයට අදාළ භෞතික ක්‍රියා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - (ආ) ආහාර ජීරණයට සම්බන්ධවන ඉහත රූපයේ දක්වා ඇති අමතර ඉන්ටි දෙකක් නම් කරන්න.
 - (ඇ) ආහාර මාර්ගයේ අන්තරාශය කොටසෙහි පිහිටන පේශි ආධාරයෙන් එකලීන් ආහාර ගමන් ගන්නා ආකාරය පහදන්න.
- (අ) “බිටුයේ ඇමයිලේස් එන්සයිමය නොමැති සතුන්ට ආහාරයේ ඇතැම් රස නොදනේ.” මෙහි අදහස පැහැදිලි කරන්න.
 - (ආ) ආමාශයට යම් ද්‍රව්‍යයක් ඇතුළු වූ විට එහි ඉන්ටි උත්තේජනය වී ජීරණ සුෂ ප්‍රාවය වේ. ජීරණ සුෂයෙහි අන්තර්ගත ද්‍රව්‍ය දෙකක් නම් කර, ඒ එක එකක් මගින් ඉටුකරන කාර්ය පහදන්න.
 - (ඇ) දීර්ඝ වේලාවක් ආහාර නොගෙන සිටින විට ආමාශය කරා ගලායන බිටුය, ශ්ලේෂ්මල ආදිය හේතුවෙන් ද ජීරණ සුෂ ප්‍රාවය වීම උත්තේජනය වේ. එමගින් ආමාශයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම විස්තර කරන්න.
- (අ) අප ගන්නා ආහාරයේ තන්තු (සෙලියුලෝස්) බහුලවීම වැදගත් වේ. මෙයට හේතුව දක්වන්න.
 - (ආ) අන්ත්‍රය තුළ ජීරණයවන මේදයේ සංඝටක, රුධිර පරිවහනයට එක්වන්නේ කෙසේදැයි පහදන්න.
 - (ඉ) ශාක තුළ ද ද්‍රව්‍ය පරිවහනය යම් යම් පටක සහ පද්ධති ඔස්සේ සිදු වේ. ග්ලූකෝස්, ලවණ සහ ජලය ශාක තුළ පරිවහනය වන්නේ කුමන පටක ඔස්සේදැයි වෙන් වෙන්ව සඳහන් කරන්න.
- (අ) ශාක මෙන්ම සතුන් ද තම ජීව ක්‍රියා සඳහා අවශ්‍යවන පෝෂක දේහයට අවශෝෂණය කරගන්නේ ඒ සඳහා විශේෂයෙන් හැඩ ගැසුණු පෘෂ්ඨ හරහා ය. පෝෂක අවශෝෂණය සඳහා සැකසුණු ශාක හා සතුන්ගේ අවශෝෂණ පෘෂ්ඨය බැගින් නම් කර ඒවායේ ඇති විශේෂ අනුවර්තනය සඳහන් කරන්න.
 - (ආ) පෝෂක සහ ඒ සමඟ ඇති සංඝටක ජීව දේහ තුළට අවශෝෂණය වීම සක්‍රීයව මෙන්ම අක්‍රීයව ද සිදු වේ. මෙලෙස සක්‍රීය හා අක්‍රීය අවශෝෂණය සිදුවන අවස්ථා සඳහා නිදසුන බැගින් දක්වන්න.

රසායන විද්‍යාව

7. (i) සෝඩියම් ලෝහය නිස්සාරණය කරනු පිණිස කාර්මික ව භාවිත කෙරෙන ඩවුන්ස් කෝෂයේ දළ රූපයටහතක් පහත දක්වේ.

ඩවුන්ස් කෝෂය තුළ සෝඩියම් නිස්සාරණයට අදාළව සිදුවන ප්‍රධාන ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ප්‍රතික්‍රියා පහත සඳහන් වේ.

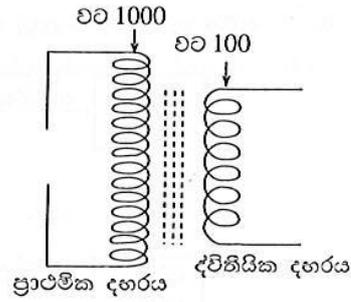
- (අ) ඩවුන්ස් කෝෂය තුළ සිදුකෙරෙන විද්‍යුත් විච්ඡේදන ක්‍රියාවලියේ දී කැතෝඩයේ හා ඇනෝඩයේ සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා පිළිවෙළින් සඳහන් කරන්න.
- (ආ) සෝඩියම් නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියේ දී ලැබෙන, A යනුවෙන් රූපයේ දක්වා ඇති අතුරු ඵලය නම් කරන්න.
- (ඈ) ඩවුන්ස් කෝෂයේ සිදුකෙරෙන විද්‍යුත් විච්ඡේදනයෙන් නිපදවෙන සෝඩියම් හා A අතුරු ඵලය එකිනෙක ගැටුනහොත් සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව තුළින් රසායනික සමීකරණයක් ලෙස ලියා දක්වන්න.
- (ඊ) නිපදවනු ලබන සෝඩියම්වල හා A අතුරු ඵලයේ ප්‍රයෝජන එක බැගින් පිළිවෙළින් සඳහන් කරන්න.
- (උ) කැල්සියම් ක්ලෝරයිඩ් සුළු ප්‍රමාණයක් සමඟ මිශ්‍ර කළ විට පහළ උෂ්ණත්වයක දී සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ් විලින කළ හැකි ය. කාර්මික ව සෝඩියම් නිපදවීමේ දී එමගින් අත්වන වාසියක් සඳහන් කරන්න.
- (ඌ) ගබඩා කර ඇති සෝඩියම්වලට ගිනි ඇවිලුනහොත් කිසිවිටෙකත් ජල ගිනි නිවනය හෝ සෝඩා අම්ල ගිනි නිවනය හෝ භාවිත නොකරන ලෙස ගබඩාවේ සේවකයින්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත. මෙයට හේතුව පහදන්න.
- (එ) සෝඩියම්වලට ගිනි ඇවිලීමෙන් හටගත් ගින්නක් නිවීමට වඩාත් ම උචිත ගිනි නිවනය කුමක් ද?

(ii) යකඩ නිස්සාරණය කර ගැනීම සඳහා බහුලව යොදා ගන්නා යපස් වර්ගය වනුයේ අයන්(III) ඔක්සයිඩ් (Fe_2O_3) අඩංගු හිමටයිට් ය. ධාරා උෂ්මකය නම් උපකරණය තුළ ඉහළ උෂ්ණත්වයක දී යපස් ඔක්සිජනණය කරනු ලැබේ. නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ එක් ප්‍රතික්‍රියාවක් පහත දක්වේ.

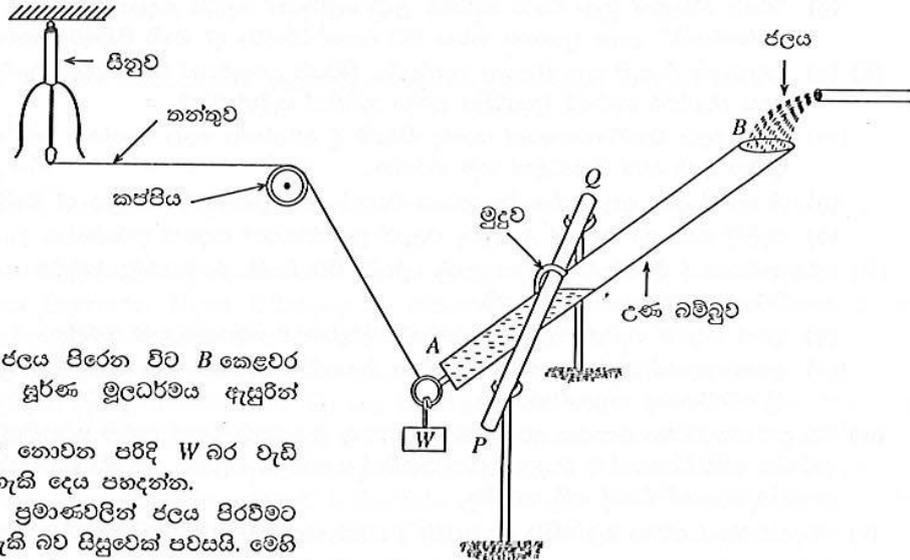

- (අ) යකඩ නිස්සාරණය කිරීම සඳහා යපස් සමඟ මිශ්‍රකර ධාරා උෂ්මකයට එකතු කරනු ලබන වෙනත් ද්‍රව්‍ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (ආ) හිමටයිට්වල 100% ක් ම Fe_2O_3 අඩංගු වේ යැයි සලකා ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවට අනුව හිමටයිට් 160 g කින් ලබාගත හැකි යකඩ ස්කන්ධය ගණනය කරන්න. (O = 16, Fe = 56)
- (ඈ) සෝඩියම් හා යකඩ, එවා අඩංගු සංයෝග රසායනික විපර්යාසවලට ලක් කිරීමෙන් නිස්සාරණය කරනු ලබයි. නමුත් රත්රන් ලෝහය භෞතික ක්‍රියාවලියකට ලක් කර වෙන් කර ගත හැකි ආකාරයට පාංශු කොටස්වල අන්තර්ගත වේ. මෙම නිරීක්ෂණය විද්‍යාත්මකව පැහැදිලි කරන්න.
- (ඊ) පෘෂ්ඨ පිරිසිදු කළ යකඩ ඇණයක්, ටින් ලෝහය සම්පූර්ණයෙන් ම ආලේපිත යකඩ ඇණයක් හා ආලේපිත ටින් ලෝහය අර්ධ වශයෙන් ඉවත් කරන ලද යකඩ ඇණයක් යාමාන්‍ය වාතයට නිරාවරණය වන සේ දින කිහිපයක් තබන ලදී. එහි දී ලත් නිරීක්ෂණ පහත දක්වේ.
 නිරීක්ෂණය A - සම්පූර්ණයෙන් ටින් ආලේපිත යකඩ ඇණය මල බැඳීමට ලක් වී නැත.
 නිරීක්ෂණය B - පෘෂ්ඨය පිරිසිදු කරන ලද යකඩ ඇණයට යාපේක්ෂ ව ආලේපිත ටින් අර්ධ වශයෙන් ඉවත් කළ යකඩ ඇණය අධිකව මල බැඳීමට ලක් වී ඇත.
 ඉහත A හා B නිරීක්ෂණ වෙන වෙනම විද්‍යාත්මක ව පැහැදිලි කරන්න.

- (B) රූපයේ දක්වා ඇත්තේ පරිණාමකයක දළ සටහනකි. ප්‍රාථමික දහරයේ වට 1000 ක් ඇති අතර ද්විතීයික දහරයේ වට 100 ක් ඇත. පරිණාමකයේ ශක්ති හානියක් සිදු නොවේ යැයි උපකල්පනය කරන්න.
- මෙය කුමන වර්ගයේ පරිණාමකයක් දැයි හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
 - ප්‍රාථමික දහරයට 230 V ප්‍රත්‍යාවර්තක ධාරා සැපයුමක් සම්බන්ධ කළහොත් ද්විතීයිකයෙන් ලබාගත හැකි උපරිම විභව අන්තරය සොයන්න.
 - වැඩි ධාරාවක් ගලා යන්නේ කුමන දහරයෙන් ද? හේතුව සඳහන් කරන්න.
 - මහන වැඩි කම්බියක් භාවිත කළ යුත්තේ කුමන දහරය එකිමට ද?
 - ප්‍රාථමික දහරයට 12 V ක සරල ධාරා විභව අන්තරයක් සපයන ලද නම් ද්විතීයිකයෙන් ලබාගත හැකි උපරිම විභව අන්තරය කොපමණ ද? හේතුව පැහැදිලි කරන්න.

10. කුඹුරුවලට පැමිණෙන සතුන් පලවා හැරීමට ගොවීන් විසින් යොදාගන්නා, කුඩා ජල පිල්ලකට සවිකරන 'දිය හොල්මන' නමින් හඳුන්වන ඇටවුමේ ආකෘතියක් පහත රූපසටහනේ දක්වේ. AB උණ බම්බුව PQ කිරස් දණ්ඩ වටා භ්‍රමණය විය හැකි පරිදි සකස් කර ඇත. B කෙළවරින් බම්බුව තුළට ජලය පිරෙන විට එක් අවස්ථාවක දී B කෙළවර පහත් වේ. එවිට උණ බම්බුව තුළ පිරුණු ජලය ඉවත් වේ. නැවතත් B කෙළවර ඉහළ ගොස් පෙර පරිදිම ජලය පිරේ. මෙම ක්‍රියාදාමය නැවත නැවතත් සිදු වේ. මෙහි A කෙළවරට සවිකර ඇති මුදුවකින් W බරක් එල්ලා ඇත. මෙම මුදුවට සැහැල්ලු තන්තුවක් සම්බන්ධ කර එහි අනෙක් කෙළවර සිනුවට සම්බන්ධකර ඇත. තන්තුව ගැස්සෙන විට සිනුව නාද වේ. W බර හා තන්තුවේ දිග උචිත පරිදි සකස් කිරීමෙන් වලිනය ආරම්භකළ හැකි අතර එවිට වරින්වර සිනුව නාද වේ.

- උණ බම්බුව තුළ ජලය පිරෙන විට B කෙළවර පහත්වීමට හේතුව සුරැණ මූලධර්මය ඇසුරින් පහදන්න.
- ඇටවුමට හානියක් නොවන පරිදි W බර වැඩි කළහොත් සිදුවිය හැකි දෙය පහදන්න.
- භාජනවලට සමාන ප්‍රමාණවලින් ජලය පිරවීමට මෙය භාවිත කළ හැකි බව සිසුවෙක් පවසයි. මෙහි සත්‍ය අසත්‍ය බව පහදන්න.
- සිනුව නාදවන කාල ප්‍රාන්තරය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ඇටවුමේ කළ හැකි එක් වෙනස් කමක් සඳහන් කරන්න.
- උණ බම්බුවේ ජලය පිරීම $(a) \rightarrow$ උණ බම්බුව වලනය වීම $(b) \rightarrow$ සිනුව නාද වීම මෙම (a) අවස්ථාවේ දී හා (b) අවස්ථාවේ දී සිදුවන ශක්ති පරිවර්තනය වෙන වෙනම සඳහන් කරන්න.
- සිනුවේ නාදය ඇතට ඇසීමට නම් එය වැඩි බලයකින් වලනය කළ යුතුය. ඒ සඳහා ඇටවුමේ කළ හැකි වෙනස්කම් දෙකක් යෝජනා කරන්න.
- සිනුවේ නාදය සිනුවේ සිට කන දක්වා ගමන්කරන්නේ කුමන තරංග වර්ගයක් මගින්දැයි සඳහන් කරන්න.
- ඉහත (vii) හි සඳහන් තරංග වර්ගයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් සඳහන් කර තරංගය ප්‍රචාරණයට හිතිය යුතු අවශ්‍යතාවක් සඳහන් කරන්න.
- වැඩි බලයක් යොදා සිනුව නාද කරන විට ඉන් නිකුත්වන ශබ්ද තරංගයේ සිදුවන වෙනස කුමක් ද?
- වැඩි බලයක් යොදා සිනුව නාද කරන විට ඉන් නිකුත් වන ශබ්ද තරංගයේ නොවෙනස්ව පවතින රාශි දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- සංඛ්‍යාතය 1000 Hz වූ, ධ්වනි තරංගයක තරංග ආයාමය ගණනය කරන්න. (වාතය තුළ ධ්වනි ප්‍රවේගය 340 m s^{-1} ලෙස ගන්න.)
- ගොවිපළක සිටින කුරුල්ලන් එළවීමට ඉහත ඇටවුම භාවිත කිරීමට ශිෂ්‍යයකු අපේක්ෂා කරයි. එය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීමට හිතිය යුතු මූලික අවශ්‍යතාව සඳහන් කරන්න.
- මෙම ඇටවුම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී තන්තුව බුරුල් වීම නිසා එය කප්පියෙන් ඉවතට පැනීම ගැටලුවක් විය. එය මහ හරවා ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ගයක් යෝජනා කරන්න.
